MAATALOUS

Karppausinto on nostanut pellavatuotteiden kysyntää. **TOIMITUSJOHTAJA VILLE KAUPPINEN, ELIXIA OIL**

Lypsykarjojen keskituotos junnaa paikoillaan

Seurantatilojen keskituotos on pysynyt lähes ennallaan jo viisi vuotta. Alueellista hajontaa on melko paljon.

Lypsykarjatilojen koko kasvaa ja määrä vähenee. Lehmien lukumäärä ja keskituotos taas ovat pysyneet melko tasaisina jo viimeiset viisi vuotta, palveluryhmäpäällikkö **Sanna Nokka** Pro Agria Maidosta totesi Maidontuotannon tulosseminaarissa keskiviikkona.

Viime vuonna tuotosseurantatilojen keskituotos oli 8 854 kiloa, mikä oli 32 kiloa edellisvuotista vähemmän.

Alueellinen vaihtelu keskituotoksissa on suurta. Maitoalueista esimerkiksi Pohjois-Savossa keskituotos on noin 9 200 kiloa ja Etelä-Pohjanmaalla 8 480 kiloa.

Korkeimmat keskituotokset mitattiin Ahvenanmaalla, Åbolandin alueella ja Lapissa. Ahvenanmaalla keskituotos oli runsaat 9 500 kiloa, Åbolandissa ja Lapissa yli 9 300 kiloa.

Energiakorjattu maitomäärä (EKM) kiloina lehmän elinpäivää kohden oli ayrshireillä 10,46 kiloa ja holsteineilla 10,45 kiloa. Vain kuusi prosenttia tiloista ylsi 13,5 kiloon, mikä on Ruotsissa keskiarvo.

Karjakoko ja keskituotos 2000–11

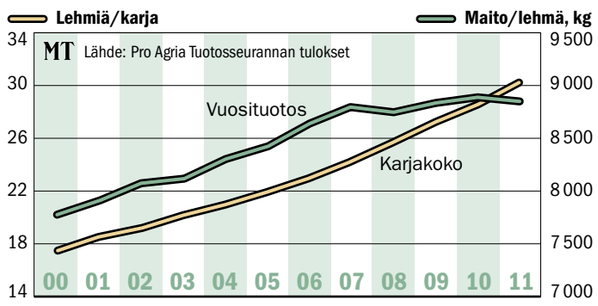

Ensikot töihin nuorempina

Nokka arveli, että yksi syy keskituotoksen paikoillaan junnaamiseen voi olla ensikoiden korkea poikimaikä. ”Jos kaikki ensikot poikisivat 24 kuukauden iässä, voitaisiin päästä yli 11 kilon tuotokseen elinpäivää kohden.”

Nokka korostaa, että ensikoita kannattaa mitata ja uskaltaa siementää ajoissa. ”Monet painavat 370 kiloa 15 kuukauden iässä. Ne pitäisi saada silloin tiineeksi.”

Jotta ensikot kasvavat riittävän nopeasti, niihin tulee panostaa kunnolla alusta asti. ”Juottokausi on tärkeä, jotta vasikka lähtee heti voimakkaaseen kasvuun.”

Toinen tärkeä kehityskohta on elinikäistuotos. ”Lehmän pitäisi tuottaa vähintään kolme lypsykautta.”

Ensikoilla yleisin poistosyy oli viime vuonna huono hedelmällisyys, josta johtui neljännes poistoista. Kaikilla lehmillä siemennyksiä tarvittiin edellisvuotista enemmän.

”Onko niin, että osaaminen ja työaika eivät vain kaikilla tiloilla riitä kaikkeen?”, Nokka pohti.

Kaikilla lehmillä poistosyiden kärjessä oli utareongelmat. ”Ne ovat niin sanottuja turhia poistoja, joita voitaisiin välttää tai ainakin vähentää olosuhteita parantamalla. Lisäksi utarerakenteeseen pitää kiinnittää huomiota jalostuksessa.”

Rotujakauma tasoittumassa

Suurin osa maidosta tuotetaan 20–30 lehmän tiloilla. Seuraavaksi eniten maitoa tuottava ryhmä ovat 50–75 lehmän tilat, joiden maitomäärä saavuttaa kärkiryhmää jatkuvasti.

Tuotosseurantaan kuuluvien karjojen keskilehmäluku nousi viime vuonna yli 30 lehmään karjaa kohden.

Rotujakauma tasoittuu vähitellen. Ayrshiren osuus laskee ja holsteinin nousee.

Viime vuonna ayrshiren osuus tuotosseurantatilojen karjoista oli runsas 62 prosenttia ja holsteinin vajaa 36 prosenttia.

”Selitys löytynee hoslteinin korkeammasta tuotoksesta”, Nokka arvelee.

Suomenkarjan osuus on pysynyt noin prosentissa vuosikausia. Viime vuosina se on noussut hieman.

Paljon hajontaa kannattavuudessa

Taloustietopankin tietojen perusteella maitotilojen kokonaistuotto kasvoi viime vuonna edellisvuotisesta. Kustannukset nousivat kuitenkin enemmän, joten yrittäjävoitto jäi yhä hieman miinukselle, kehityspäällikkö **Ari Enroth** Pro Agria Keskusten liitosta kertoi.

Työtuntiansio oli maitotiloilla noin 12 euroa tunnissa.

Ansio jää hieman jälkeen maataloustyöntekijöiden keskimääräisestä ansiosta.

Kannattavuuskerroin maitotiloilla oli viime vuonna hieman alle 0,9. Luku nousi viime vuodesta, mutta oli yhä alempi kuin vuonna 2008. Enrothin mukaan kannattavuus paranee yleensä tilakoon kasvaessa, mutta itsestään selvää se ei ole.

”Hajonta on suurta.”

Tulokset osoittavat, että hyvä tuotos ei välttämättä takaa kannattavuutta. Osalla tiloista, joiden keskituotos oli 8 000–10 000 kiloa, kannattavuuskerroin jäi alle 0,5:n. Parhaiten kannattivat tilat, joiden keskituotos oli yli 10 000 kiloa.

Kaikista tiloista heikommilla kannattavuuskerroin painui miinukselle ja parhaat ylsivät kertoimeen 1,8.

TERHI TORIKKA

Varhaisperunaa

MTK kerää tietoa varhaisperunasta

Varhaisperunatoimikunta odottaa viljelijöiltä istutuskartoituskaavakkeita ensi viikolla.

Toimikunta on laatinut edellisvuosien tapaan varhaisperunakyselyn, jonka tarkoituksena on saada tarkempaa tietoa istutusajankohdista ja -määristä.

Kaavakkeella kerätyn tiedon avulla voidaan arvioida, koska kotimaista varhaisperunaa on saatavilla ja kuinka paljon. Tietoa hyödynnetään varhaisperunan markkinoinnissa.

Kaavakkeet on palautettava MTK-Varsinais-Suomeen viimeistään 3.5., vaikka istutukset olisivat vielä silloin kesken.

Mikäli varhaisperunan viljelijä ei ole saanut postitse kaavaketta, sitä voi pyytää MTK-Varsinais-Suomen nettisivulta tai sähköpostitse toimikunnan sihteeriltä **Petri Puustiselta**.

Yksittäisen tilan tiedot käsitellään luottamuksellisesti. Vastanneet saavat myöhemmin kyselystä yhteenvedon.

MT

Öljypellavan viljelyala jäämässä viimevuotisesta

Uusia sopimusviljelijöitä otetaan vielä mukaan

Viljasta maksettava hyvä hinta on haitannut pyrkimyksiä kasvattaa öljypellavan viljelyalaa.

”Öljypellavan viljelysopimuksia on tehty tänä keväänä huomattavasti vähemmän kuin odotettiin”, kertoo somerolaisen Elixi Oilin toimitusjohtaja **Ville Kauppinen**.

Syksyllä yritys tavoitteli peräti 70 prosentin kasvua viime kesän 700 hehtaarin sopimusviljelyalaan. Tällä hetkellä sopimuksia on tehty vasta noin 600 hehtaarille.

”Tilanne on todella heikko”, Kauppinen harmittelee.

Hänen mukaansa Elixi Oil on halukas tekemään vielä tänä keväänä uusia viljelysopimuksia.

Öljypellava vaatii pitkän kasvuajan, mutta mikäli kesästä tulee oloiltaan normaali, vielä 15. toukokuuta kylvetyt kasvustot ehtivät kypsyä puintikuntoon.

”Aikaa on vielä jäljellä.”

Hinta on hyvä, kustannukset maltilliset

Kauppisen mukaan viljelijöiden kannattaa harkita vielä vakavasti öljypellavan viljelyä, sillä sitä puoltavat useatkin seikat.

”Öljypellavan tuottajahinta on vakaa. Siitä on maksettu 450–510 euroa tonnilta. Toisin kuin rypsi ja viljat, sen hinta ei kulje samanlaista vuoristorataa”, Kauppinen sanoo.

Viljelyn kate on hyvä, sillä kasvin vaatimat tuotantopanokset ovat vähäisemmät kuin viljalla. Myös öljypellavan esikasviarvo puoltaa viljelyä. Se on hyvä katkos yksipuoliseen viljan viljelyyn.

Öljypellavan keskimääräinen sato on noin 1 500 kiloa hehtaarilta. Parhaat pääsevät Kauppisen mukaan jopa 2 500 kiloon.

Normaalina vuonna öljypellavaa päästään puimaan yleensä syyskuun lopussa tai lokakuun alussa. Öljypellava vähentää siten puintiajan painetta viljatilalla, Kauppinen toteaa.

Paras viljelyalue on Etelä-Suomessa

Pitkän kasvuajan vaativana öljypellava on Etelä-Suomen kasvi. Paras viljelyalue on Pori–Lappeenranta-linjan eteläpuolella.

Elixi Oililla on sopimustuottajia lähes koko viljelyalueella. Eniten tuottajia on Somerolla ja sen lähikunnissa sekä Turun seudulla.

Yritys valmistaa öljypellavasta tuotteita sekä elintarvikekauppoihin että apteekeille. Pellavatuotteiden menekki on jatkuvassa kasvussa, jota muun muassa karppausinto on kasvattanut, Kauppinen kertoo.

JUHANI REKU

MARKKU VUORIKARI

Elixi Oilin toimitusjohtaja Ville Kauppinen toivottaa uudet sopimusviljelijät tervetulleeksi. Viljelyala on varaa kaksinkertaistaa nyt sovitusta.

Uudet mallit valtaavat jo maata!

JOHN DEERE

Nopeimmille vielä rajallinen määrä 6030-7030 Premium, 6030 Standard ja 5M/5R-sarjan koneita kevään toimituksiin.

Toukotyöt ovat ovella, mutta vielä voit saada kylvöille uuden, tehokkaan ja luotettavan John Deeren!

Hyödynnä tarjonta nyt ja kysy tarjous – se kannattaa!

AGRI MARKET
www.agrimarket.fi
www.deere.fi

Solmi 3 vuoden John Deere PowerGard -palvelusopimus alkaen 600 € / vuosi. Varmistat samalla traktoriisi 3 vuoden käyttöturvan ja huoltokulut ovat jo etukäteen tiedossasi.

USA poistaa antibiootteja kotieläintuotannosta

Yhdysvalloissa viranomaiset yrittävät vähentää antibioottien käyttöä kotieläinten rehuissa sekä kasvunedistäjinä.

Yhdysvaltojen elintarvikevirasto (Food and Drug Administration FDA) julkaisi huhtikuun alkupuolella ohjeita teollisuudelle sekä ehdotuksen säädökseksi antibioottien lisäämisestä rehuihin.

Teollisuuden toivotaan vapaaehtoisesti muuttavan niin sanotussa tuotannollisessa käytössä olevien mikrobilääkkeiden päällysmerkintöjä. FDA suosittelee, että niissä kerrottaisiin lääkkeiden vastuullisesta käytöstä.

Lisäksi teollisuuden toivotaan markkinoinnissaan keskittyvän eläinlääketieteellisiin seikkoihin sen sijaan, että painotettaisiin mikrobilääkkeiden käyttöä tuotannon lisäämiseksi.

FDA toteaa, että lääkkeitä pitää käyttää vain silloin, kun se on lääketieteellisesti perusteltua

Kotieläintuotanto käyttää Yhdysvalloissa varsin surutta suuria määriä antibiootteja sen sijaan, että tuotannossa kiinnitettäisiin huomiota tautien ennaltaehkäisyyn muun muassa pitämällä huolta kunnollisista tuotanto-olosuhteista.

Seurauksena on, että antibiooteille vastustuskykyisten bakteerin määrä kasvaa kasvamistaan. Tämä vaikeuttaa sekä eläinten että ihmisten lääkitsemistä monia vakaviakin tauteja vastaan.

EU on kieltänyt useita vuosia sitten antibioottien käytön rehuissa ja kasvunedistäjinä.

MAIJA ALA-SIURUA

Biisonitila oikeutettu EU:n nautapalkkioon

Vain kolme tilaa hakenut palkkiota

Biisonitilat voivat hakea maanantaina päättyvässä päätukihaussa EU:n nautapalkkiota. Biisoni on ollut palkkiokelpoinen jo vuodesta 2010 lähtien, toteaa ylitarkastaja **Marika Lehtinen** Maaseutuvirastosta.

Lehtinen oikaisee helmikuussa ilmestyneessä MT:n Kantrissa olleen virheellisen maininnan siitä, ettei biisoneille makseta eläintukia.

Suomessa on tällä hetkellä Lehtisen keräämien tietojen mukaan kahdeksan rekisteröitynyttä biisonitilaa, joilla on yhteensä 240 biisonia. Niistä nautapalkkiota haki vain kolme tilaa yhteensä 97 biisonille.

Palkkiota saadakseen tilan pitää palauttaa päätukihaussa osallistumisilmoituslomake 144. Lisäksi on jätettävä ainakin lomakkeet 101A ja 102A, tarvittaessa lomakkeet 101D ja 102C liitteineen.

Tukea saadakseen tilan on noudatettava täydentäviä ehtoja ja muita tuen myöntämisen edellyttämiä vaatimuksia, Lehtinen muistuttaa.

JUHANI REKU
www.suomi.fi/lomakkeet

MARKKU VUORIKARI

Kaliforniassa todettiin BSE:tä

Yhdysvalloissa Kalifornian osavaltiossa on todettu maan neljäs BSE- eli hullun lehmän tauti -tapaus. Lypsyrotuinen lehmä on lopetettu ja sen ruho on hävitetty.

Eläimen lihaa ei ole päätynyt elintarvikeketjuun, vakuuttavat viranomaiset. He muistuttavat, että BSE ei tartu ihmisiin maidon välityksellä.

Hullu lehmä voi vaikuttaa yhdysvaltalaisen naudanlihan vientiin. Tärkeät kauppakumppanit Japani ja Etelä-Korea saattavat vaihtaa pohjoisamerikkalaisen lihan Australiasta tuotuun, kertoo uutistoimisto Bloomberg. Edellisestä Yhdysvalloissa todetusta BSE-tapauksesta on kuusi vuotta.

Maailman ensimmäinen BSE:hen sairastunut nauta löydettiin Britanniasta vuonna 1986. Tämän jälkeen tauti suorastaan räjähti käsiin: Britanniassa todettiin 1987–2007 yli 180 000 tapausta.

Vuoden 1987 jälkeen 25 maata Pohjois-Amerikasta, Euroopasta ja Aasiasta ovat raportoineet BSE-tapauksista Maailman eläintautijärjestö OIE:lle.

Suomen ainoa hullu lehmä diagnosoitiin joulukuussa 2001

Sen jälkeen, kun säädökset märehtijöiden riskimateriaalista astuivat voimaan, BSE-tapausten määrä alkoi laskea.

Määräyksiä vauhditti, että taudin todettiin tarttuvan myös ihmisiin.

Ihmistaudille annettiin nimeksi variantti Creuzfeldt-Jakobin tauti (vCJD).

MAIJA ALA-SIURUA

Ruotsin järvestä löytyi vastustuskykyisiä bakteereita

Ruotsin neljänneksi suurimmasta järvestä nimeltään Hjälmaren on löydetty useille antibiooteille vastustuskykyisiä suolistobakteereja, kertoo ATL.

Örebron lääninhallitus mukaan bakteereista ei ole välitöntä vaaraa ihmisille tai eläimille.

E.coli-bakteereita löydettiin vesinäytteistä, kun Örebron yliopisto tutki Hjälmarenin veden aiheuttamaa tulehdusta.

Lääninhallitus yrittää selvittää, mitä riskejä bakteerit voivat aiheuttaa ja mistä ne ovat tulleet veteen. Yksi mahdollinen lähde ovat järvialueen kotieläimet.

MT

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Maatalouttta tutkineet palkittiin

Suomen Kulttuurirahaston Mikko Sillanpään rahasto on myöntänyt 5 000 euron palkinnot maatalous-metsätieteiden tohtoreille **Kimmo Rasalle** ja **Eija Valkoselle**.

Rasa väitteli viime vuonna. Väitöskirjatutkimuksessa saatua tietoa maan rakenteesta sovellettiin suojavyöhykkeiden toiminnan ymmärtämiseen.

Valkonen väitteli vuonna 2010 aiheenaan munivien kanojen ruokinta ja käyttäytyminen virikehäkeissä.

Tutkimuksella oli vahva käytännön merkitys suomalaiselle kanataloudelle uudessa tilanteessa, koska vuoden alusta perinteiset häkkikanalat kiellettiin EU:ssa.